

T.B.M.M. KÜTÜPHANESİ

FAZİLET PARTİSİ

“ÖNCÜ TÜRKİYE İÇİN ELELE”

ASİ İNSAN HAK VE
GÜRLÜKLERİ,
KARİŞ, ADALET, VE
ÖNCÜ BİR TÜRKİYE İÇİN

KALKINMA PROGRAMI

YER 98-836
YIL :
CLT :
KSM :
KOP
DEM 98-1418

T.B.M.M. KÜTÜPHANESİ

FAZİLET PARTİSİ

“ÖNCÜ TÜRKİYE İÇİN ELELE”

DEMOKRASİ İNSAN HAK VE
ÖZGÜRLÜKLERİ,
BARİŞ, ADALET, VE
ÖNCÜ BİR TÜRKİYE İÇİN
KALKINMA PROGRAMI

Hediye
6.30.98

I. BÖLÜM 98-1418

Amaç ve İlkeler3-5

1. Amaç
2. Demokrasi
3. Temel Hak ve Özgürlükler

II. BÖLÜM

Sosyal Politikalar6-14

4. Eğitim ve Öğretim
5. Sağlık
6. Aile ve Çocuk
7. Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma
8. Çalışma Hayatı
9. İstihdam
10. Şehirleşme ve Konut
11. Kültür ve Sanat
12. Gençlik ve Spor
13. Çevre ve Turizm

III. BÖLÜM

İktisadi Politika15-27

14. Ekonomi
15. Vergi
16. Özelleştirme
17. Dış Ekonomik İlişkiler
18. Tarım ve Hayvancılık

- 19. Orman ve Su Ürünleri
- 20. Alt Yapı
- 21. Enerji
- 22. Elektrik Enerjisi
- 23. Ulaştırma ve Haberleşme
- 24. Madencilik
- 25. Sanayi
- 26. Esnaf ve Sanatkarlar, KOBİ'ler

IV. BÖLÜM

- Devlet ve Kamu Yönetimi28-34
- 27. Devlet
- 28. Adalet
- 29. Milli Savunma
- 30. İç Güvenlik ve Asayiş
- 31. Mahalli İdareler
- 32. Devlet Memurları

V. BÖLÜM

- 33. Dış Politika.....35-36

GİRİŞ

Türkiye altı yüzyılı aşkın bir süre boyunca dünyanın önde gelen ülkeleri arasında olmuş, diğer ülkeler her alandaki kendi politikalarını Türk Devletinin politikalarına göre düzenlemişlerdir. Böyle bir maziye sahip ülkemiz gelişmiş ülkeler arasındaki yerini yeniden kazanmak zorundadır.

Tarihi ve kültürel birikimi, toplumun dayandığı sağlam temeller, toplumun evrenselliği binlerce yıldır kanıtlanmış inanç değerleri, dinamik ve genç nüfusu, ve girişimci ruhuyla Türk insanı, Türkiye’yi eskiden olduğu gibi şimdi de dünyanın sayılı ülkeleri arasına sokabilecek potansiyele sahiptir. İyi yönetildiği ve yönlendirildiği takdirde Türkiye’nin yeniden güçlü ve büyük bir ülke olmaması için hiçbir neden yoktur.

Bu amaçla partimiz, şartlar ne olursa olsun, ülkeyi yönetmek isteyenlerin cesur, kararlı ve iyimser olmalarını bir zorunluluk ve görev addetmektedir. Bu bakımdan 21. yüzyıla girerken Türkiye’nin önünde ne kadar büyük sorunlar varsa o kadar da büyük fırsatlar olduğunun farkındayız.

Sorunlarımız en az daha önceki dönemler kadar zordur, ama yıllardır sabırsızlıkla beklediğimiz ve şuan önümüzde duran büyük fırsatlar, Türkiye’yi bölgesinde lider ülke konumuna getirebilir ve dünyanın sayılı ülkeleri arasında mümtaz bir yere sahip olabiliriz. Şüphesiz bunun kolay olmadığını biliyoruz.

Bunun için her şeyden önce bir hukuk devletinde yaşadığımızı bilerek ve anlayarak dar kalıplardan ayrılmalı, Demokrasinin temeli olan düşünce özgürlüğünün önündeki engelleri yok etmeli, tabulardan ve korkulardan kurtulmalı, kendimizi aşabilmeli, cesur ve kararlı adımlarla Öncü Türkiye hedefine ulaşmalıyız. Büyük düşünmeye, köklü değişiklikler ve yenilikler yapmaya yeniden Öncü ve Büyük Türkiye için mecburuz.

Demokratik rejimin tam anlamıyla uygulandığı, verimlilik ve istikrarı ön planda tutarak, ahenkli ve daha hızlı çalışan bir sistem kuralıyız.

Ülkemizin gerçek bir değişim ve yenilik programına ihtiyacı vardır. Devlet idaresinde ve ekonomik sistemde köklü reformlar hiç zaman kaybedilmeden gerçekleştirilmelidir. Bu büyük ülkenin büyük insanlarına çok daha fazla önem verecek, insanlarımızın layık oldukları maddi ve manevi ortama ulaşmalarını salıyacak yepyeni bir düzene ihtiyaç vardır. Çünkü cevher insandadır, gelişmenin amacı da, aracı da insandır. Her şey insan içindir. Adalet ve hürriyet insan içindir. Mutluluk ve refah insan içindir. Dünyanın da, evrenin de nimetleri insan içindir.

Partimiz programı insanın daha özgür olduğu, insan kabiliyetlerinin daha fazla temayüz edebileceği bir sistemin kurulmasını hedef almaktadır. Programımızın ana hedefi, insanı maddi ve manevi bakımdan ihya edecek bir sistemin kurulmasıdır. Bunu bütün dünyada en çok hak eden Büyük Türkiye'nin büyük insanlarıdır.

I. BÖLÜM

AMAÇ VE İLKELER

AMAÇ

Partimizin amacı,

Atatürk ilke ve Devrimlerinin Anayasada ifadesini bulduğu, Demokratik, Laik ve Sosyal Hukuk Devleti anlayışı içinde:

– Gerçek demokrasiye, en geniş anlamda insan hak ve özgürlüklerine, millet iradesinin üstünlüğüne inanmak,

– Düşünce ve ifade, din ve vicdan ile, hür teşebbüs özgürlüklerinin en geniş ve kamil manada kullanımına imkan sağlamak,

– Dil, din, mezhep, meşrep ve ırk ayrımı gözetmeksizin ulusal birlik ve beraberliğin temin ederek barış içinde yaşamak,

– Başta komşularımız ve müttefiklerimiz olmak üzere, dünyadaki bütün devletlerle karşılıklı menfaatlere dayalı ilişkilerimizi korumak ve geliştirmek,

– Sosyal ve ekonomik kalkınmayı gaye edinerek, ulusumuzun fert ve toplum olarak mutluluğunu sağlayıp, çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkarmak,

– Ülkemizde haksızlığı, adaletsizliği, çifte standardı, yolsuzluğu, insanlara zulmü ve baskıyı kaldırarak; dürüst, temiz, adaletli, güvenilir ve millete hizmeti esas alan bir devlet yönetimi tesis etmektir.

DEMOKRASİ VE MİLLET İRADESİNİN ÜSTÜNLÜĞÜ

Partimiz, millet iradesinin üzerinde hiçbir irade olmadığını ve bu iradenin kayıtsız şartsız millete ait olduğunu kabul eder.

Halkın serbest oyu ile seçilmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi, "Milli İradenin tecelli ettiği en yüksek kuruluştur.

Siyasi partiler demokrasinin vazgeçilmez unsurları olup, devletin bütün organlarının siyasi partilerin varlığını devam ettirme konusunda azami gayretle hassasiyet içinde olması gerekliliğine inanır.

Temel nitelikleri hukuk ve adaletin üstünlüğü olan demokratik düzen, milli iradenin insan şeref ve haysiyetinin, düşünce, kanaat, söz, din ve vicdan hürriyetinin güvencesi olduğunu kabul eder.

Partimiz, Türkiye'nin çağdaş, demokratik, dünya ile bütünleşmesinin ancak demokrasinin tam ve kamil manada uygulanmasıyla mümkün olduğuna inanır.

Çeşitli uygarlıklara beşiklik etmiş olan ve çok önemli stratejik bir coğrafyada bulunan ülkemizin barış ve huzur içinde her fikir ve görüş sahibi insanların birlikte, karşılıklı anlayış ve hoşgörü içinde yaşamasının ancak demokratik rejim içinde olabileceğine inanır.

TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

Partimiz, temel hak ve özgürlükleri ulusumuz fertlerinin vazgeçilmez hakkı olarak görür.

Bu beyanda Birleşmiş Milletler Evrensel Beyannamesi, Avrupa İnsan Hakları Beyannamesi, AĞİT ilkeleri, Paris Şartı, Helsinki Nihai Senedi ve diğer uluslararası hukuk normlarında ifadesini bulan insan haklarının eksiksiz olarak uygulanmasının zorunluluğuna inanır.

İnsanların dil, din, mezhep, meşrep, ırk ayrılıklarına bakmaksızın onların mal, can, namus emniyetini sağlamayı, dini inanç ve teşebbüs özgürlüklerinin garanti altına alınmasını devletin en başta gelen görevi sayar.

Laikliği din ve vicdan özgürlüğünün, inanç ve ibadet hürriyetinin bir teminatı olarak görür. Hiç kimsenin, başkalarının dini inanç ve ibadetlerini engellememesi gerekliliğine, yine hiç kimsenin başkalarına zor kullanarak ibadet ve şahsi yaşantısına müdahale etmesini kabul edilemez olarak görür. Bu gibi hareketleri, laikliğe, insan hak ve özgürlüklerine müdahale sayar.

Yazılı ve görsel yayını düşünce, söz, kanaat, hak ve özgürlüklerinin iletişimi ve demokratik düzenin korunmasının vasıtası olduğunu kabul eder.

Yazılı ve görsel basının tarafsızlığı esas olup, kişilerin ve kurumların kişilik haklarına tecavüzü ve yalan haberlerin basın özgürlüğü ile bağdaşmadığına inanır.

Teşebbüs hürriyetini, insan temel haklarının en önemlisi sayar ve teşebbüsü engelleyici her türlü sınırlamaları kaldırmayı ana görev bilir.

II. BÖLÜM

SOSYAL POLİTİKALAR

Partimiz Türkiye Cumhuriyeti devletini bir Sosyal Hukuk Devleti olarak kabul eder. Bu sebeple sosyal gelişmeyi insanların refah ve mutluluğunu arttırmayı hedef bilir.

✓ Sosyal ve iktisadi gelişme arasındaki dengenin korunması, sosyal adalet, fırsat eşitliğinin yaygınlaştırılması, zümreler ve bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarının giderilmesi, herkesin insanca yaşayacak bir iş ve gelire sahip olması, herkesin bir sosyal güvenceye kavuşması, sosyal politikalarımızın temel esaslarıdır,✓

EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Bir ülkenin en önemli kaynağı, maddi ve manevi bakımdan iyi eğitilmiş insanıdır. Bu bakımdan fırsat eşitliğine imkan veren, çağdaş eğitimi izleyen ve geliştiren, bilgi çağını yakalamış, eğitim ve öğretim veren her kademedeki eğitim kurumlarını geliştirmeyi ve eğitimde özel sektörü azami derecede teşviki görev biliriz.

Her kademedeki okullarda, tek tip insan yetiştirme yerine fikri hür, vicdanı hür, gerçek demokrasiyi algılamış, ulusunu seven ve onun değerlerine sahip çıkan, yüksek ahlak sahibi, barışçıl ve hoşgörülü insan yetiştirecek müfredat programları uygulanacaktır.

Yine müfredat programları, dünyadaki gelişmeleri takip edecek, küreselleşen dünyada, uluslararası rekabete dayalı

yanışmada yerini alabilecek kuşaklar yetiştirecek tarzda düzenlenecektir.

Öğretimde yeni tekniklerin kullanılması teşvik edilecek, bilgisayar destekli eğitime ve yabancı lisan öğretimine önem verilecektir. Bilgisayar ve bilgi bankacılığı kullanımı daha okul çağında yaygınlaştırılacaktır.

Yüksek öğretim kurumlarında hem öğrencilerin yetiştirilmesinde, hem üniversitelerde yapılan araştırmalarda uygulamaya dönük sanayi iş hayatı ile işbirliği içinde yapılmasına önem verilecektir.

Milletlerarası rekabette ilim ve teknolojinin fevkalade önemli olduğu bir gerçektir. Bu nedenle dünyadaki en son teknolojilerin ülkemize getirilmesi ve bundan da önemlisi, teknolojinin yurt içinde geliştirilmesi ve üretilmesi hedeftir.

Bu maksatla, bir taraftan ilim ve teknolojiye ileri ülkelere talebeler göndermeyi, diğer taraftan bu ülkelerden ilim adamlarının getirilmesinin gerekliliğine inanıyoruz.

İlim ve teknoloji dallarındaki gelişmeye katkıda bulunanlara maddi ve manevi bakımdan sahip çıkılacak bir ortamın sağlanması için, fikri mülkiyet haklarının korunması konusunda azami gayret gösterilecektir.

SAĞLIK

Bugün sağlık hizmetleri sayıları çok fazla kuruluşlar tarafından, dağınık, kalitesiz, pahalı ve vatandaş memnun etmeyen bir tarzda verilmektedir.

Sağlık hizmetlerinin dünya standartlarına kavuşturulması ana hedefimizdir.

Her vatandaşın sağlık hizmetlerinden en süratli ve verimli bir şekilde istifade etmesinin zorunluluğuna inanıyoruz.

Sağlık hizmetlerinin yurdumuzun her yerinde kamu ve özel sektör tarafından verilebilmesi ve her vatandaşın bir sağlık sigortasına sahip olması esastır.

AİLE VE ÇOCUK

Aileyi toplumumuzun temel sosyal kurumu olarak görüyoruz. Aile, her türlü kötü alışkanlıkların önlendiği, karşılıklı dayanışmanın, kültür mirasımızın, sevgi ve saygının öğrenildiği ve öğretildiği bir müessesedir. Bu bakımlardan ailenin korunup geliştirilmesi partimizin temel politikalarından biridir.

Kadını ailenin ve toplumumuzun temel direği olarak görüyoruz. Kadının ekonomik ve sosyal hayatta daha başarılı olabilmesi için kadının eğitim ve öğretimine özel önem verilecektir.

SOSYAL DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA

Bütün dünya toplumlarında olduğu gibi ülkemizde de gün geçtikçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma fikri günden güne zayıflamaktadır. Özürlüler aç ve açıkta kalanların sayısı artmaktadır. Milletimizde inancı gereği düşkünleri, özürlüleri koruma ve kollama fikri yaygın olmakta beraber bu teşebbüsleri münferit olarak yürütmenin bugünkü şartlarla zorluğu ortadadır.

Bu bakımdan memleketimizin en ücra köşelerine kadar aç, açık bırakılmayacak, özürlü ve düşkünlere maddi yardımda bulunulacak ve bu kimselere yönelik yeni iş imkanları ortaya çıkarılacak; Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Fonu gelirleri maksadına uygun olarak kullanılacaktır. Fonun bir taraftan gelirleri arttırılırken diğer taraftan kullanım sahası daha da genişletilecektir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun faaliyetlerinin yeni bir anlayışla geleneklerimize uygun ve daha verimli bir şekilde yürütülmesi temin edilecektir.

ÇALIŞMA HAYATI

Çalışma hayatının, çalışan ve çalıştırmanın haklarının korunduğu, sosyal ve ekonomik hayatın geliştirilmesine yardımcı olduğu, adil ve istikrarlı bir sisteme kavuşturulması esastır.

Sendika kurma, toplu sözleşme, grev ve lokavt hakları hür ve demokratik düzende çalışma hayatının temel unsurlarıdır. Bu karşılıklı adil esaslara bağlanmasını, kavga ve mücadele yerine karşılıklı anlayış ve barış içinde yürütülmesini, milli ekonomimizin verimliliği ve milletler arası rekabete dayanabilirlik yönünden elzem görüyoruz.

Gelişen teknolojiler insan kaynaklarının önemini daha da arttırmıştır. Bu bakımdan çalışanlarımızın mesleki ve teknik yönden gelişmelerini temin için örgün ve yaygın eğitime önem verilecektir.

Dünyanın birçok ülkesinde daimi ve geçici olarak çalışan işçilerimizin Haklarının korunmasına sahip çıkmayı görev biliyoruz. Bu maksatla dış temsilciliklerimizdeki görevli personel özel bir eğitime tabi tutulacak ve çalışanlarımızın o ülkelerdeki hakları devletimiz tarafından korunacaktır.

Milletlerarası kuruluşlarda çalışan insanımızın sayısı çok azdır. Bu kuruluşlarda çalışanların sayısının arttırılması ülkemizin dış itibarını da arttıracaktır. Bu bakımdan Dışişleri Teşkilatımızın bu konuda çok daha aktif çalışması temin edilecektir.

İSTİHDAM

Partimiz, en büyük sosyal adaletsizliğin işsizlik olduğuna inanır, işsizliğin ve eksik istihdamın azaltılması büyük önem taşımaktadır. İşsizliğin önlenmesi ancak yatırımların ve üretimin arttırılması ile mümkündür.

İş yeri eksikliği kadar önemli bir husus da, becerili ve kaliteli işgücü eksikliğidir. Bu maksatla bir taraftan bilhassa özel sektör yatırımlarının arttırılması için tedbirler alınırken, diğer taraftan işsizlere, gençlere, hanımlara beceri kazandırılarak, iş bulmalarına ve kendi işlerini kurmalarına imkan sağlanacaktır. İstihdamın geliştirilmesi için de bir "İstihdam Bakanlığı" kurulacaktır.

ŞEHİRLEŞME VE KONUT

Ülkemizde, nüfus artışı yanında iç göç sebebiyle de hızlı bir şehirleşme olgusu yaşanmaktadır. Şehirleşme, esasında kalınmanın da bir göstergesidir. Hızlı şehirleşme bir yandan

şehir mimarisi yönünde çarpıklaşma, diğer yandan da sosyal uyumsuzluk, kültürel yozlaşma ve büyük bir sosyal maliyeti getirmektedir.

Gittikçe gelişen haberleşme ve ulaştırma imkanları sebebiyle, iş sahalarını bütün yurt sathına yayarak, göçün önlenmesi esas olmakla beraber, şehirlerimizin planlı, huzurlu çevre ile uyumlu yaşanabilir halde tutulabilmesi için, her büyüklükteki belde, ilçe, il ve metropol şehirlerimizde arsa planlaması ve üretilmesi şehirleşmenin önünde yürütülecektir.

Kırsal alanlar ve şehirlerde, sağlıklı, aile yapımıza ve geleneklerimize uygun konut üretimi için destek verecektir. Konutların desteklenmesinde öncelik, dar ve orta gelirli ile ilk konut sahibi olanlara verilecektir.

KÜLTÜR VE SANAT

Ulusların gelişmesinde en büyük paya sahip olan kültür ve sanat, milli değerlerin korunup gelişmesinin yanı sıra, uluslararası ilişkilerde de yakınlaşma ve birlikteliğin temel unsurudur.

Partimiz, milletimizin en önemli özelliği olan kültürel zenginliğimizin korunup, gelişmesi ve tüm dünyaya açılması yolunda her türlü desteği verecektir.

Ayrıca,

– Diğer ülkelerdeki soydaşlarımızın ana dillerini ve milli kültürlerini yaşatıp geliştirebilmelerine imkan verici zemin hazırlamak,

– Milletimizin sosyal ve kültürel hayatında önemli rolü olan, edebiyat, folklor, resim, musiki, sinema ve tiyatronun geliştirilmesine katkıda bulunmak,

– Yasadışı yollardan yurtdışına kaçınılan tarihi ve kültürel varlıklarımızın iadesi ve bütün tarihi ve kültürel zenginliklerimizin tespiti, korunması ve tanıtılması için her türlü gayreti göstermek,

– Türkiye Cumhuriyetler ve toplulukları ile kültür ve sanatın her alanında çok yakın işbirliği içine girmek,

– Yurt sathındaki kütüphanelerimizin her türlü modern araç ve gereçlerle donatılarak yaygınlaştırmak ve okuma zevk ve alışkanlığını teşvik etmek,

– Fikir ve sanat eserleri sahiplerinin haklarının korunmasına önem verilerek her türlü yasal desteği sağlamak,

– Doğal ve arkeolojik sit alanlarının tüm özellikleriyle korunması ve insanlığın ortak mirası olarak 21. Asır gençliğine aktarılması için etkin önlemler almak,

Kültür ve sanat politikamızın temel prensipleri arasında olup, bu amaca uygun her türlü çaba ve gayreti gösterme kararındayız.

GENÇLİK VE SPOR

Toplumun en dinamik ve temel taşı olan gençliğin zihinsel ve bedensel bakımdan, sağlıklı, üstün ahlaklı, hür düşünceli

ve demokrasiye bağlı, girişimci, zararlı alışkanlıklardan uzak olarak yetiştirilmesi esastır.

Gençlerin iyi eğitimleri yanında boş zamanlarının değerlendirilmeleri ve spor ihtiyaçlarının karşılanması için kültürel faaliyetlere imkan verecek, ferdi ve kitle sporları için bütün yurt sathında spor tesislerinin yapımına önem verilecektir.

ÇEVRE VE TURİZM

Bütün dünyadaki sanayileşme süreci içinde insanoğlu doğayı alabildiğine tahrip etmiş, toprak, su, hava ve bu arada ne yazık ki zihinler de alabildiğine kirletilmiştir.

Sürdürülebilir bir kalkınma modeli içinde, insan sağlığını ve doğal dengeyi muhafaza ederek, devamlı bir ekonomik kalkınmaya müsaade edecek şekilde tabii zenginlikleri işleterek, gelecek nesillere, yaşanabilir bir doğal ve sosyal bir çevre bırakmak partimizin çevre politikasının temelini oluşturur.

– Çevre kirliliğinde önemli bir faktör olan zihin kirliliğinin önlenmesi için gençlik ve halk, aileden başlayarak, okul, aile ve yetişkinleri içine alan geniş kapsamlı programlar geliştirilecektir.

Günümüzde hızlı bir gelişme gösteren ulusal sınırları aşan bir bütünleşme ile küreselleşme içine girmiş bulunan turizmin, ülke ekonomimize gerekli katkısı için toplumun her kesiminde anlaşılabilir bir çevre bilinci oluşturulması ve çevre tahribatının önüne geçilmesi gerekmektedir.

Bu amaçla sürdürülebilir bir turizm için,

– Turizm planlamasında ekolojik ve kültürel değerlerin ön plana çıkarılması,

– Tanıtma ve pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilerek rekabet gücünün yükseltilmesi,

– Rekabet gücü yüksek fiyat politikası ile, üst gelir grubu turistlerin getirilmesi,

– Mevcut turizm tesislerinin özel sektör eliyle yenilenmesinin sağlanabilmesi,

– Her gün değeri daha da artan kültür ve inanç turizmi için özel planlama ve çalışma yapılması,

– Komşu ülkelerden ve Ortadoğu ülkelerinden uzun süreli turist getirilmesi için yeni bir anlayış ve alt yapı geliştirilmesi,

partimizin turizm politikasının ana hatlarını oluşturmaktadır.

III. BÖLÜM

İKTİSADİ POLİTİKA

Sömürüye ve haksız kazanca imkan vermeyen, piyasa güçlerinin hakim olduğu, rekabeti esas alan serbest pazar ekonomisi iktisadi anlayışımızın temelidir.

!Ekonomi politikamızın temel amacı,

£ Ülke genelinde ekonomik kalkınma ve gelişmeyi sağlamak ve ülkemizi 21. yüzyılda karşılaşacağı küresel rekabet ortamına hazırlamak,

- Üretimi ve ihracatı artırmak,
- Refahı yaygınlaştırmak ve yoksulluğu ortadan kaldırmak; gelir dağılımını adil bir hale getirmek,

! Bölgeler arası kalkınmışlık farklarını gidermek,

Tüm bunların amacına uygun olarak gerçekleştirilebilmesi için reel (gerçek) para politikası takip edilecektir.

Hazine ve Merkez Bankası borçlanma statüsü, Hazineye reel olmayan bir yük getirmeyecek tarzda düzenlenecektir.

EKONOMİ

Devleti imkan nispetinde ticari ve sınai faaliyetlerin dışın-da tutmak ve bu çalışmaları özel sektör eliyle yaptırmak gereklidir.

Devlet, asli fonksiyonu olan güvenlik, adalet, eğitim, sağlık ve altyapı hizmetlerini yapacak, denetleyici, gözetici ve

yol gösterici olarak, özel teşebbüsün gelişebilmesi için serbest piyasa ekonomisinin bütün şartlarını hazırlayacaktır.

Ekonomik politikamızda ana esas, rant ekonomisinden üretim ekonomisine, reel (gerçek) ekonomiye geçmektir.

Ülkemizin zenginleşmesi, toplumumuzun refah seviyesinin yükseltilmesi, gelir dağılımının adil bir hale getirilmesi, istihdam imkanlarının artırılması ve işsizliğin önlenmesi için, ülkemiz kaynakları ve imkanları topyekün harekete geçirilecektir.

Ekonomik politikamızın diğer bir temel amacı da enflasyonla kararlı bir şekilde mücadele etmek ve nüfusumuzun büyük çoğunluğunu teşkil eden, dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızı, memur, işçi, emekli, çiftçi esnaf ve yoksullarımızı geçim sıkıntısından kurtarmaktır.

Ekonomimizde arzu edilen gelişme ve hamleleri yapabilmek için,

- Gelişmenin önündeki her türlü engel kaldırılacak,
- Ülke kaynakları harekete geçirilerek üretim, dolayısıyla gayri safi milli hasıla artırılacak,
- Kamu borçları tasfiye edilecek, borçlanma gereği asgariye indirilecek,
- İsrarlar önlenecek,
- Devletin yeniden yapılanması gerçekleştirilecek,

– Memur, işçi, çiftçi, esnaf, tüccar, sanayici ve ihracatçı gibi üreticilerimizle, işsiz, emekli, özürlü, dul ve yetimlerle, yoksullarımıza sahip çıkılacaktır.

VERGİ

Vergi alanındaki temel politikamız;

- Vergi oranlarını makul bir seviyeye düşürmek,
- Vergi yükünü çeşitli kesimler üzerinde adil bir şekilde dağıtarak, alt gelir gruplarının vergi yüklerini azaltmak ve vergiyi mali gücü olandan almak,
- Kayıt dışı ekonomik faaliyetlerden de vergi alabilecek düzenlemeyi yapmak,
- Vergi sistemimizi basitleştirmek ve vergi sayısını azaltmak,
- Vergi yatırmayı vatandaşa eziyet olmaktan kurtarmaktır.
- Vergi idaresi ve denetimini daha etkin hale getirmek,

ÖZELLEŞTİRME

Devletin ekonomik faaliyetleri özel sektöre devredilebilmesi ve devlet gelirlerinin artırılması maksadıyla özelleştirmeye özel bir önem verilecektir.

KİT’lerin özelleştirilmesi sırasında bu kurumlarda çalışan işçilerin, işsiz kalmamalarını teminen her türlü tedbir alınacak ve yasal düzenlemeler yapılacaktır.

Özelleştirilmesi zaman alacak olan KİT'ler, özelleştirmenin gerçekleşeceği zamana kadar, ilgili bakanlık yönetimi altında kalacak, bu süre içinde KİT'lerin verimli çalışabilmeleri için gerekli düzenlemeler eksiksiz yapılacaktır.

Özelleştirme uygulamalarında rekabet şartlarının tesisine özen gösterilecek, tekellerin oluşmasını önleyici tedbirler alınacaktır.

Piyasa güçlerinin hakim olduğu, tekellerin ve oligopollerin kırıldığı, sermayenin tabana yayılması, yeni teknolojilerin kullanıldığı verimli bir ekonomik ortamda rekabetin tesis edilmesi ve nihayet devlete yeni gelirler getirerek devlet alt yapıları için finans imkanı sağlamak üzere, piyasa ekonomisinin kendi kuralları içinde işleyebilmesi için özelleştirmeye özel bir önem verilecektir.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER

Kalıcı ve verimli dış ekonomik ilişkiler, etkin ve istikrarlı bir dış politika için de elzemdir. Dış ekonomik ilişkilerde, mümkün olan durumlarda mütekabiliyet esastır. Partimiz, zengin ve çok yönlü bir dış ekonomik ilişkiler stratejisi takip edecektir. Dışa tamamiyle açık, ihracata dayalı, ve dış piyasalarla gerekli işbirliğini öngören bir büyüme modeli esas alınacaktır.

Dış ekonomik ilişkilerimizde öncelik, geleneksel ticaret sahalarımıza ve yakın komşularımıza verilecek, diğer yandan yeni ticaret alanları oluşturulmasına gayret gösterilecektir.

Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere yönelik teknik yardım faaliyetlerine hız kazandırılacaktır. Uzun vadeli ticari ilişkilerimiz, yatırım ile ilişkilendirilecek, yabancı sermayenin teşviki için bir araç olarak kullanılacaktır. Avantajlı olduğumuz geleneksel ihraç ürünlerimizin yanı sıra, dünya üretim ve tüketim eğilimleri göz önüne alınarak, gelecek yılların ürünleri üzerinde yoğunlaşılması için iş dünyası yönlendirilecek ve teşvik edilecektir.

Yeni bir ihracat hamlesi başlatılacak, üretimde kalite ve verimliliği artırma ve maliyetleri düşürmeye yönelik politikalarla bu hamle desteklenecektir.

Yabancı sermaye girişi teşvik edilecek ve yatırımlarda yerli katkı oranının ve yerli eleman istihdamının zamanla artırılması esas alınacaktır.

Dünya piyasalarıyla tam entegrasyon sağlanacak, internet ve diğer elektronik haberleşme yöntemleriyle ilgili çalışmalar teşvik edilecektir.

TARIM VE HAYVANCILIK

Ülkemizin tarımsal üretim bakımından tekrar kendine yerter hale getirilmesi ve hatta ihraç edebilecek duruma getirilmesi ana hedefimizdir. Bu sebeple tarım sektöründeki üretim, iç ve dış ihtiyaca göre planlanacaktır.

Nüfusumuzun yeterli ve dengeli bir şekilde beslenebilmesi, ihracatın artırılması ve üretici gelirlerinin dolayısıyla çiftçile-

rimizin refah seviyelerinin yükseltilmesi için her türlü tedbir alınacak ve teşvikler yapılacaktır.

Devlet, üretimin yönlendirilmesinden pazarlamasına kadar olan bütün safhalarda çiftçilerimize her türlü teknik yardımlarla, kredi ve teşvik desteğinde bulunacaktır.

Türkiye'nin büyük bir bölümünde yağışlar, kuru ziraatta yeterli verimi sağlayamayacak ölçüde azdır. Bu sebeple yerüstü ve yeraltı sulama projelerine öncelik verilecek, teknik ve ekonomik bakımdan sulanabilir sayılan 8,5 milyon hektar tarım arazisinin tamamının, makul olan en kısa sürede sulanabilmeleri için her türlü tedbir alınacaktır.

Tarımda verimin artırılması için, *genetik mühendisliğinin* imkanlarından yararlanılarak, tohum ıslah ve geliştirilmesi teşvik edilecektir.

Son yıllarda ihmal edilen hayvancılığın, yeniden canlandırılması ve dünya fiyatlarıyla rekabet edebilecek bir üretimin sağlanması için, her türlü tedbir alınacak ve yeterli teşvikler uygulanacaktır.

Özellikle süt ve besi sığırcılığına, damızlık ve hayvan yetiştiriciliğine, suni tohumlamaya ve yem bitkilerinin üretiminde aşı ve ilaç kullanımına özel önem verilerek gerekli destekler sağlanacaktır.

Tarıma dayalı sanayi ile gübre tarım alet ve makinaları sanayii yatırımları öncelikle teşvik edilecektir.

ORMAN VE SU ÜRÜNLERİ

Ormanlarımızın korunması, yeni orman alanlarının tesisi çalışmalarına büyük önem verilecektir. Orman yangınlarına karşı teknolojik imkanlar harekete geçirilerek ormanlarımızın rasyonel bir şekilde işletilmesi gerçekleştirilecektir.

Orman içi köylülerimizin gelirlerini artırmak ve refah seviyesini yükseltmek için, arıcılık, besicilik, hayvancılık ve halıcılık gibi çeşitli alanlar devletçe desteklenecektir.

Denizler ve iç su kaynaklarından elde edilen su ürünlerinin üretiminin artırılması ve pazarlaması için, üreticilere teknik ve kredi yardımıyla bulunulacaktır.

ALT YAPI ENERJİ

Türkiye birincil (primer) enerji kaynakları bakımından oldukça fakirdir. Halen bu enerji kaynaklarının yaklaşık % 55'i ithal edilmektedir.

Ucuz, düzenli ve güvenilir enerji kaynaklarının temini, kalkınmamızın ve gelişmemizin en önemli unsurudur. Bu sebeple, yurt içi ve yurt dışı petrol arama faaliyetlerine hız verilecektir.

Yakın komşularımız, tarihi ve kültürel bağlarla bağlı olduğumuz, Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, İran ve Irak gibi ülkeler ham petrol ve doğal gaz bakımından zengin durumdadırlar. Bu komşularımızla ülke menfaatlerine en uy-

gun şekilde gerekli işbirliği içine girilerek ülkemize bol ve ucuz doğal gaz ve ham petrol sağlanacaktır.

Bu itibarla, Azerbaycan'dan Bakü - Ceyhan ham petrol boru hattı, Kazakistan - Azerbaycan - Türkiye ham petrol boru hattı, Türkmenistan - İran - Türkiye doğal gaz boru hattı, Irak - Türkiye ham petrol ve doğal gaz boru hattı projeleriyle Türkiye'nin ihtiyacı olan ham petrol ve doğalgaz ihtiyacı, ucuz, düzenli ve güvenilir bir şekilde sağlanacaktır.

Jeotermal enerji kaynakları, rüzgar ve güneşten enerji üretiminde faydalanılması ile ilgili aktif stratejiler oluşturulacaktır. Temiz bir enerji kaynağı olan nükleer enerjinin güvenli bir şekilde kullanılması sağlanacaktır.

ELEKTRİK ENERJİSİ

Geçmiş yıllarda yeterli yatırım yapılmadığı için, zaman zaman ortaya çıkan elektrik darboğazını önlemek için, santral yatırım seferberliği başlatılacaktır.

Hidro-elektrik santrallerimiz ile, yerli kömür ve linyitlerimizle çalışacak olan termik santrallerimiz öncelikle ele alınacaktır.

Bunlara ilaveten, ithal doğal gazla çalışacak doğal gaz çevrim santrallerinin, ithal kömürle ve fuel-oil'le çalışacak termik santrallerinin yatırımına süratle başlanacaktır.

Gelişmiş ülkelerin hepsinde, uzun yıllardan bu yana çok sayıdaki nükleer santraller emniyetle işletilmektedir. Ülke-

mizde de nükleer santral yatırımlarına öncelik vermek, hem enerji açığımızı gidermek, hem de nükleer teknolojiye sahip olabilmek bakımından önem arz etmektedir.

Enerji sektöründe yerli ve yabancı sektörün yatırım yapmalarına imkan sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır. Diğer altyapı yatırımlarında olduğu gibi, enerji sektöründe de yap-işlet veya yap-işlet-devret metodlarına işlerlik kazandırılacaktır.

Bunlara ilaveten, organize sanayi bölgeleri ile sanayi kuruluşlarının kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere otoprodüktör santral kurmaları teşvik edilecektir.

ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME

Ulaştırma ve haberleşme hizmetlerinin kaliteli bir seviyeye kavuşturulmasına, alt yapılarının geliştirilmesine ve verimliliklerinin artırılmasına özel bir önem verilecektir.

Bu maksatla, “Ulaştırma Ana Planı” hazırlanacak ve bu plan çerçevesinde çalışmalara hız verilecektir.

Karayolu ağının eksiklikleri tamamlanacak, kalitesi yükseltilecek, trafiği yoğun olan bölgelerde otoyollar, diğer bölgelerde ise bölünmüş yollar gerçekleştirilecektir.

Son yıllarda büyük sayılara ulaşan trafik kazalarını önlemek için, yol kalitesine ilaveten yasal düzenlemeler yapılacaktır.

Mevcut demiryolu ağımızın kalitesi yükseltilecek, gelişmiş ülkelerde kullanımı süratle yaygınlaşan hızlı tren yatırımları ülkemizde de gerçekleştirilecektir.

Denizcilik sektöründe, deniz filomuzun gerek sayı ve gerekse kalite yönünden milletlerarası seviyeye ulaşabilmesi için çalışmalar yapılacaktır.

Telekomünikasyon ve haberleşme alanında, en son teknolojiler kullanılarak, kaliteli ve süratli hizmet esas alınacaktır.

MADENCİLİK

Madencilik sektörünün GSMH içindeki payı % 1,5-2 seviyesindedir. Bu payın gelişmiş ekonomilerdeki seviyelere çıkartılması için gerekli tedbirler alınacaktır.

Öte yandan, ülkemiz yeraltı zenginliklerinin yurt dışına ham olarak ihracı yerine, katma değer eklenerek ihraç edilmeleri ülke menfaatine daha uygun olacağı bilinci içerisinde çalışmalar yapılacaktır.

Madencilik sektörü riskli bir saha olduğu için tüm dünyada finansman zorlukları yaşamaktadır. Ülkemizde ise finansman imkanı yok denecek seviyededir. Madenciliğin gelişmesi için özel finansal düzenlemeler yapılacaktır.

Madencilik sektöründe yapılmakta olan faaliyetlerin önemli bir bölümü devletin kontrolündedir. Bu sektöre, özel sektörün katılımı için, özendirici tedbirler alınacaktır.

SANAYİ

Milli gelirimizin süratle arttırılması ve yıllardır kronik hale gelen işsizliğin ortadan kaldırılması için sanayileşme şarttır.

Sanayileşme politikamızın temel esasları;

- Sanayi yatırımlarının devlet eliyle değil, özel sektör tarafından yapılması,

- Devlete ait sanayi tesislerinin büyük ölçüde özelleştirilmesi,

- Teşviklerin, sanayi tesislerinin bütün yurt sathına, özellikle geri kalmış bölgelerimize yayılmasını temin edecek şekilde düzenlenmesi,

- Organize sanayi bölgeleriyle, küçük sanayi tesislerine özel önem verilmesi,

- Sanayide verimliliğin ve kalitenin yükseltilmesi,

- Devletin teknoloji transferi için aracı olması,

- Devletçe Ar-Ge çalışmalarının teşvik edilmesi ve bu konuda üniversitelerimizle de işbirliği yapılması,

- Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin (KOBİ'ler), finansman, yönetim, nitelikli işgücü ve pazarlama alanlarında devletçe desteklenmesi,

- Tüketicinin korunması hususunda yasal düzenlemeler yapılmasıdır.

Sanayimiz ve sanayicimiz, üretimi dünya pazarları için yapmaya yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla fuar iş-tirakleri, uluslararası tanıtım ve kalite bilinci desteklenmelidir. ISO 9000 serisi kalite sistemlerinin yaygınlaştırılması gelişen dünya rekabet şartlarında elzemdir.

Sanayimizin her sektörü aynı derecede önem arz etmez. Ülkemiz için önemli olan katma değeri ve sosyal getirisi yüksek sektörlerdir. Bu meyanda en önemli sektörler mikro-elektronik, malzeme, genetik, enformatik gibi jenerik teknolojileri içeren sektörlerdir.

Sanayi politikamız, eğitim ve bilim / teknoloji politikalarımızla entegre bir yapı içinde olmalıdır. Zira, gelişen sanayinin ilk gereği yetişmiş insan gücü ve oturmuş bir bilim / teknoloji sistemidir.

ESNAF VE SANATKARLAR, KOBİ'LER

Bütün dünyada bilhassa ekonomik alanda gelişmiş ülkelerde küçük ve orta ölçekli işletmeler, ekonominin bel kemiğini teşkil etmektedir. Ülkemizde de esnaf ve sanatkarlar ile küçük ve orta ölçekli işletmeler, ekonomik ve sosyal gelişmenin kaynağı, istikrarlı ve dengeli kalkınmanın vazgeçilmez unsurlarıdır. Bu kesim aynı zamanda hür teşebbüsün ve demokratik düzenin de teminatıdır.

Ekonomik krizlerin kolayca absorbe edildiği, ülkemizin milletlerarası rekabette en önemli destekçisi olan KOBİ'ler, en

fazla desteklenecek ve teşvik edilecektir. Bunların çağdaş teknolojiyi kullanmaları, iç ve dış piyasada rekabet yeteneğinin artırılması için her türlü bilgiye ulaşabilmeleri ve üretici fikirlerinin yeni ürünlere dönüştürülebilmesi için düşük maliyetli krediler, risk sermayesi, yatırım ortaklıkları, teknoparklardan yararlanma ve nihayet küçük sanayi sitelerinin kurulması ve desteklenmesi öncelikli politikalarımız arasındadır.

IV. BÖLÜM

DEVLET VE KAMU YÖNETİMİ:

Kamu yönetiminde adalet, esneklik ve verimlilik esastır. Devlet hakim değil, hizmet eden bir unsur olmalıdır. Partimiz "Devlet için Millet değil, Millet için Devlet ve Halka Hizmet" prensiplerini esas almaktadır.

Devlet ve devletin bütün kurumlarını, vatandaşları yönlendiren ve onları hizmetine alan değil; bilakis vatandaşa hizmet eden, fikri ve maddi bakımdan gelişmesi için onların önünü açan, vatandaşın iradesini üstün sayan, yurtiçinde demokrasinin, barışın ve huzurun tesisini, yurtdışında vatandaşlarına onur kazandıran bir kurumlar topluluğu olarak görüyoruz.

Kamu yönetiminin bu anlayış içinde hızlı, verimli, bürokrasiden uzak, vatandaşına güvenen bir tarzda olması esastır.

Bugün kamu yönetimi ağır, hantal, vatandaşına güvenmeyen, bürokrasiye boğulmuş, memurlara vatandaşa hizmeti değil amirliği esas alan bir yapıdadır.

Partimiz bürokrasiyi azaltacak ve devlet kontrolündeki iktisadi teşekkülleri süratle özelleştirecektir.

Kamu yönetiminin esası, meseleleri merkezden değil, mahallinden çözen bir yapıya kavuşturularak yerel yönetimler güçlendirilecektir.

Bunun için;

DEVLET

“Adalet mülkün temelidir” özdeyişinden ülkedeki tüm yönetimin, genişliğine ve derinliğine adil olması gerektiğini anlıyoruz. Dolayısıyla merkezi ve mahalli idarelerde yer alan bütün kamu kurum ve kuruluşlarında adil bir idarenin kurulması esastır.

Devletin kutsallığı yerine, insan hak ve özgürlüklerinin dokunulmazlığı ön plandadır.

Devlet insan ve toplum hayatını tayin eden değil, kolaylaştıran, milletiyle barışık bir unsur olmalıdır. Toplum düzeninin sarsılmadan bireysel özgürlüklerinin genişletilmesi esastır.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, vatandaşlarının temel ihtiyaçlarını temin etmek, vatandaşlarının gerek yurt içinde, gerekse yurt dışında haklarını korumak, iç ve dış güvenliği sağlamak ve dünyadaki gelişmiş ülke insanları ile rekabet edebilecek imkanları oluşturmak zorundadır.

Devletin en önemli görevi adalet, sağlık, güvenlik ve eğitim hizmetlerini gelişmiş ülke standartlarında kendi ülke vatandaşlarına temin etmektir. Vatandaşlarımızın biran önce kaliteli ve nitelikli bir adalet sistemine ve devlet idaresi anlayışına kavuşması şarttır.

Devletin fonksiyonları yeniden gözden geçirilerek devlet teşkilatlanması sadeleştirilecek ve benzer fonksiyonların etkin koordinasyonu sağlanacaktır.

Özel teşebbüs teşvik edilecek, özel sektörde etkin sosyal güvenlik mekanizmalarının geliştirilmesi özendirilecek ve devlet istihdam kapısı olmaktan çıkarılacaktır.

Seçilmiş ve atanmışlar arasında denge kurulacak ve şahıslar veya kurumlar değil, prensipler ön plana çıkarılacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti devleti uluslararası ilişkilerde Türkiye'nin çıkarlarını korumak ve gözetmekle görevlidir. Uluslararası olası tehditlere karşı yurdumuzu koruyacak ve tehditlere karşı caydırıcı savunma önlemlerini almak zorundadır. Bu maksatla savunma sanayiinin geliştirilmesine özel bir önem verilecektir.

ADALET

Türkiye bir hukuk devletidir. Partimiz hukuka ve adalete bağlı, hukukun üstünlüğüne dayanan hukuk devleti anlayışı içinde, temel hak ve hürriyetlerin teminatıdır.

Adaletin vatandaşlar arasında din, dil, ırk, mezhep ve düşünce ayrımı yapılmaksızın gerçekleştirilmesi ve kanun önünde eşitliğin sağlanması, devletin asli görevidir.

Mahkeme kapılarında biriken insanların sorunlarının çözümünde, adil, etkin, ekonomik ve hızlı sonuç alabilmek için, teşkilat ve personele ilişkin yapısal düzenlemelere gidilecektir.

Mahkemelerimizdeki birikimleri azaltmak amacıyla, uzlaşma veya zorunlu tahkim yolu özendirilerek, davacı ile davalılar arasındaki uyuşmazlıkların çözümü hızlandırılacaktır.

Yargı sisteminin modern araç ve gereçler ile takviyesi ile bilgisayar kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarla ağırlık verilecektir.

MİLLİ SAVUNMA

Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafya ve tarihsel gerçekler, kuvvetli bir savunma gücünü zorunlu kılmaktadır. Savunma gücümüzün üstünlüğünün sadece sayısal üstünlükle değil, aynı zamanda modern silah, araç ve gereçlerle teçhiz edilmiş, en mükemmel şekilde eğitilmiş, yüksek moral değerlere sahip bir orduyla mümkün olabileceğine inanıyoruz.

Silahlı Kuvvetlerimizi, ülkemizi her zaman dış tehditlere ve saldırılara karşı caydırıcı bir güç olarak, bölgenin ve dünyanın barışı için bir teminat olarak görüyor, onun mutlak suretle iç politika çekişmelerinin dışında tutulması gerektiğine inanıyoruz.

Milli Güvenlik Kurulu'nun iç ve dış politikaya müdahale eden değil, Türkiye'ye karşı dışarıdan gelebilecek tehdit ve tehlikelere karşı, alınacak tedbirlerinin görüşüldüğü ve hükümetlere bu konularda tavsiyelerde bulunulan bir kurul olarak kabul ediyoruz.

Savunma sanayiinde dışa bağımlılığın azaltılabilmesi için gerekli stratejik programlar hazırlanarak, yerli ve yabancı özel sektöre açık dünya piyasaları ile rekabet gücüne ve ihracat potansiyeline sahip, kendi kendini yenileyebilen, dost

ve müttefik ülkelerle dengeli işbirliğini mümkün kılan bir Milli Savunma Sanayii'nin oluşturulması ana hedefimizdir.

İÇ GÜVENLİK VE ASAYİŞ

İç güvenliğin ve asayişin temeli hangi din, mezhep, dil ve ırktan olursa olsun ülke vatandaşlarının barış içinde*karşılıklı anlayış, sevgi ve hoşgörülü olarak yaşamalarıdır.

Emniyet ve asayişin sağlanmasında vatandaşlarımız arasında dostluk, kardeşlik ve dayanışma duygularının geliştirilmesinin, huzur ve güven ortamının kurulmasında başlıca etken olduğuna inanıyoruz.

Güvenlik kuvvetleri vatandaşların canını, malını, namusunu, dini inanç ve ibadetlerinin yerine getirilmesini ve başkalarına zarar vermeyen özel yaşamlarını korumakla mükelleftir.

Halkın ve gençlerimizin uyuşturucu ve zararlı alışkanlıklarından korunması için gerekli bütün önlemlerin alınması zorunludur.

Türkiye'nin uzun yıllardır güvenliğini iç ve dış politikalarını ve ekonomisini olumsuz yönde etkilemiş olan terör, ülke kaynaklarını tüketmekte ve ülke gelişmesine zararlar vermektedir. Terörün önlenebilmesi için Türkiye'de devlet - vatandaş kaynaşmasının bir an önce sağlanması gerektiğini özellikle vurguluyoruz.

Partimiz güneydoğu sorununu salt bir güvenlik sorunu olarak görmemektedir. Bu sorunu ortadan kaldırmak için, böl-

geye yönelik acil ekonomik ve sosyal politikalar hazırlanması ve uygulamaya konulması ziyadesiyle önem arz etmektedir.

İç güvenliğimizi sağlayan güvenlik güçlerinin eğitimlerinin geliştirilmesine ve teknolojiye uygun donanım sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılması da partimizin hedefleri arasındadır.

MAHALLİ İDARELER

Çağdaş kamu yönetiminin ana ilkelerinden birisi de merkezi idarelerdeki görev, yetki ve sorumlulukları mahalli idarelere devredilmesidir. Yerinden yönetimin geliştirilmesi, partimizin vazgeçilmez ilkelerinden birisidir. Yetkinin devri esas alınarak merkezi müdahale azaltılacak ve böylece yerel yönetimler güçlendirilecektir.

Bu maksatla başta köy, belde ve belediye gelirlerini arttırmak, bu birimleri merkezi idarenin bağımlılığından kurtarmak, kamu yönetimini halkın iradesini üstün kılacak şekilde düzenlemek gerekmektedir. Eğitim, öğretim, sağlık ve çevrenin ekonomik kaynaklarının harekete geçirilmesi ve kullanımında mahallî idareler yetkili kılınacaktır.

DEVLET MEMURLARI

Devlet memurlarını her türlü siyasi ve ideolojik düşünce dışında, vatandaşa süratli, kaliteli ve etkin hizmet veren kişiler olarak görüyoruz.

Memurluktan maksat, vatandaşa amirlik değil, kanunlar ve mevzuat dahilinde hizmet etmektir. Memur, mevzuatta yazılı olmadığı için vatandaşın işini yapmayan değil, bilakis hakkında hüküm olmayan her şeyi inisiyatif kullanarak yapan devlet görevlisidir.

Kamu görevi yapan memurların özlük haklarını ve ücretlerini düzenleyen mevzuat yeniden gözden geçirilerek, memurların sür'atli, etkin ve verimli bir çalışma atmosferini sağlayacak yeni ve çağdaş bir devlet mevzuatı geliştirilecektir.

V. BÖLÜM

DIŞ POLİTİKA

Türkiye'nin dış politikası geçmişten geleceğe uzanan bir perspektif içinde tasarlanmalıdır. Ülkemiz tarihten aldığı miras ve dünyada şu anki dengeleri de göz önünde bulundurarak yeni ve acil bir dünya düzeni için aktif bir dış politika izlemelidir.

Ülkemizin tarihi, jeopolitik ve jeoekonomik konumu, onun bir takım merkezlere bağlı basit bir uydu ülkesi olamayacağına açık delilleridir. Türkiye bu potansiyeline uygun bir dış politika izlemelidir. Bu amaç doğrultusunda, iyi tanımlanmış ve birbirleriyle uyumlu alt - bölge politikaları oluşturulmalıdır.

Ülkemizin Batı ile, özellikle Avrupa Birliği ve ABD ile olan ilişkileri önemlidir. Bu ülkelerle olan mevcut münasebetler, güvensizlik içinde yürütölmekten kurtarılmalı, karşılıklı güven ve anlayışa dayalı bir politika izlenmelidir.

Türkiye'nin milli çıkarlarımıza en uygun şekilde, dünyadaki diğer ekonomik ve siyasi güç merkezlerini ihmal etmemesi gerektiği kanaatindeyiz.

Uzakdoğu'daki gelişmeler dikkatle takip edilmeli ve bu bölge ile olan ilişkilerini geliştirmelidir. İslam ülkeleri ve özellikle Türkiye Cumhuriyetlerle olan kardeşlik bağları güçlendirilmeli; kültürel, ekonomik ve siyasi ilişkilerimizin geliştirilmesine gereken önem verilmelidir.

Ülkemiz, KEİB, ECO, İSEDAK, D-8 gibi ekonomik işbirliği platformlarında aktif ve samimi bir rol oynamalıdır. Bu tip platformların dışında, Akdeniz Bölgesi, Balkanlar, Kafkasya ve Orta - Doğu Bölgesi gibi ülkemizin doğal üyesi olduğu coğrafyalarda benzeri teşebbüslere önderlik etmelidir.

Türkiye, BM içindeki pasif rolünü bırakmalı, aktif hale gelmelidir.

Komşularımızla olan ilişkilerimize özel önem verilmeli, bu ilişkilerimiz duygusal temelden çıkarılıp milli menfaatler göz önünde bulundurularak, rasyonel bir baza oturtulmalıdır. Bu ülkelerle münasebetlerimiz, Gümrük Birliği ve NATO gibi aynı örgütlerin üyeleri olmamıza rağmen karşılıklı sürtüşme ve güvensizlik içinde yürütülmektedir. Aradaki ekonomik gelişmişlik farkı, insan haklarındaki normların ülkemizdeki eksiklikleri ve kültürel farklılık bunların temel sebebi olarak görülmektedir. Bu bakımdan karşılıklı olarak menfaatlara dayalı ve eşitlik ilkesi içinde bu ülkelerle ilişkilerimiz geliştirilmelidir.

